Інноваційні підходи до організації практичної підготовки вчителів-логопедів у дистанційному форматі

Литвиченко Дарина Сергіївна[1]

Опубліковано	Секція	УДК
30.08.2024	Освіта/Педагогіка	371.14:371.3:004.6

DOI: https://doi.org/10.5281/zenodo.13974882

Ліцензовано за умовами Creative Commons BY 4.0 International license

Анотація. Стаття передбачає дослідження інноваційних підходів організації практичної діяльності під час підготовки вчителів-логопедів у вищих навчальних закладах. Головна увага зосереджена на підготовку фахівців логопедичної спеціальності в умовах дистанційного навчання. Оскільки дистанційне навчання наразі впроваджено майже у всіх вищих навчальних закладах України, постає необхідність пошуку оптимальних та ефективних інноваційних підходів, які б сприяли практичним навичкам підготовки майбутніх вчителів-логопедів.

Головна увага зосереджується саме на інноваційних підходах та їх поєднання із дистанційним навчанням, оскільки логопедія специфічна галузь, яка об'єднує в собі комплексний набір знань інших наук, зокрема психології, медицини тощо. Саме тому впровадження таких інноваційних методів, як відеотренінги, інтерактивні платформи та мультимедійні засоби, сприятимуть ефективній організації навчальної та практичної діяльності.

Таким чином, застосування інноваційних технологій у практичній підготовці майбутніх логопедів забезпечує високу якість навчання, розвиток професійних навичок та готовність до ефективної роботи в сучасних умовах. Це підвищує їхню професійну компетентність та готовність до вирішення складних завдань в інклюзивному освітньому просторі. Загалом, інноваційні методи навчання у поєднанні з дистанційним форматом допомагають студентам здобувати якісну освіту, не залежно від місця їхнього перебування, забезпечуючи при цьому доступ до найсучасніших методик та технологій. Разом з цим, дистанційне навчання створює умови індивідуального підходу до кожного студента, враховуючи їхні особисті потреби та можливості. Завдяки цьому, освітній процес стає більш гнучким та адаптивним до умов сучасного суспільства. Використання інтерактивних платформ та мультимедійних засобів сприяє активному залученню студентів у навчальний процес, підвищуючи їх мотивацію та інтерес до навчання. Саме

[1] Литвиченко Дарина Сергіївна, старший викладач кафедри прикладної психології та логопедії, Бердянський державний педагогічний університет, ORCID: https://orcid.org/0000-0001-9270-9073

тому дослідження визначеного питання є вкрай актуальним і необхідним у сучасному суспільстві, зважаючи на те, що дистанційне навчання витісняє традиційне.

Ключові слова: дистанційне навчання, ключові компетентності, практична підготовка, вчителі-логопеди, індивідуальний підхід, освітній процес.

Innovative approaches to the organization of practical training of teachers-speech therapists in distance format

Abstract. The article provides a study of innovative approaches to the organization of practical activities during the training of speech therapist teachers in higher educational institutions. The main focus is on the training of specialists in the field of logopedology in the conditions of distance learning. Since distance learning is currently implemented in almost all higher educational institutions of Ukraine, there is a need to find optimal and effective innovative approaches that would contribute to the practical skills of training future speech therapist teachers.

The main focus should be on innovative approaches and their combination with distance learning, since speech therapy is a specific field that combines a complex set of knowledge from other sciences, including psychology, medicine, etc. That is why the introduction of such innovative methods as video trainings, interactive platforms and multimedia tools contributes to the effective organization of educational and practical activities.

Thus, the application of innovative technologies in the practical training of future speech therapists ensures high quality of education, development of professional skills and readiness for effective work in modern conditions. This increases their professional competence and readiness to solve complex tasks in an inclusive educational space. In general, innovative learning methods in combination with the distance format help students receive quality education, regardless of their location, while providing access to the most modern methods and technologies. At the same time, distance learning creates conditions for an individual approach to each student, taking into account their personal needs and opportunities. Thanks to this, the educational process becomes more flexible and adaptable to the conditions of modern society. The use of interactive platforms and multimedia aids the active involvement of students in the educational process, increasing their motivation and interest in learning. That is why the study of the specified question is extremely relevant and necessary in modern society, considering the fact that distance learning is replacing traditional.

Keywords: distance learning, key competencies, practical training, speech therapist teachers, individual approach, educational process.

Вступ

Актуальність дослідження інноваційних підходів до організації практичної підготовки вчителів-логопедів у дистанційному форматі обумовлена швидким розвитком технологій і необхідністю адаптації освітніх методів навчання до нових умов. Дистанційне навчання, яке набуло значної популярності після пандемії, підкріпило свої позиції й після повномасштабного вторгнення росії до України, створивши нові виклики для низки спеціалістів, для яких фізичний контакт з клієнтом є максимально необхідним. До таких спеціалістів відносять і логопедів.

Дослідження цього питання є надзвичайно важливим зважаючи на процеси, пов'язані з організацією практичної підготовки вчителів-логопедів за допомогою інноваційних підходів. Дистанційний формат навчання відкриває нові можливості для застосування інноваційних підходів, ефективно використовуючи інтерактивні платформи, відеоконференції та інший технологічний інструментарій, який сприяє підвищенню ефективності навчання та розвитку професійних компетентностей. Окрім того, дистанційна освіта допомагає забезпечити безперервність навчального процесу навіть за умов, коли фізичний доступ до навчальних закладів обмежений або неможливий. Крім того, дослідження цього питання допоможе виявити переваги та недоліки дистанційного формату навчання для підготовки вчителів-логопедів, а також розробити шляхи з метою оптимізації навчальних методів і підвищення якості освіти в таких умовах.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженням питання інноваційних підходів до організації практичної підготовки вчителів-логопедів, зокрема й в умовах дистанційного навчання займалися такі вчені як Н. Горопаха, що працювала над змістом інтерактивних методів формування фахових компетентностей майбутніх логопедів-дефектологів. Ще одна дослідниця, О. В. Ільченко, розкривала активні форми навчання у логопедів-дефектологів. Подібно до неї, Л. Кашуба та О. Лабенко, а також група авторів О. Павлик, Н. Білоконна та О. Лисевич опрацьовували питання професійної підготовки майбутніх вчителів логопедів.

Однак, попри дослідження з обраної теми, питання залишається невирішеним, і потребує додаткового опрацювання.

Формулювання мети статті. Метою статті є дослідження інноваційних підходів до організації практичної підготовки вчителів-логопедів у дистанційному форматі.

Завдання статті. Завдання статті полягає у визначенні поняття і змісту інноваційних підходів навчання вчителів-логопедів в умовах дистанційного навчання. Окрім того, головну увагу варто зосередити на розкритті особливостей кожного із видів інноваційної діяльності, якою користуються студенти-логопеди у своїй практичній діяльності. Разом із тим, в процесі дослідження постає необхідність у детальному аналізі кожного із визначених видів інноваційних технологій, їх переваги та недоліки. Узагальнення отриманих результатів на основі опрацьованого матеріалу та перспективу подальшого дослідження.

Результати

Професія логопеда є однією з найважливіших у галузі освіти та охорони здоров'я. Логопеди зосереджуються на діагностиці, профілактиці та корекції мовленнєвих порушень у дітей та дорослих. Їх робота полягає в допомозі пацієнтам з труднощами мовлення, вимови, голосу, комунікативних навичок та ковтання. Логопеди беруть участь у подоланні вказаних труднощів та значно підсилюють вплив до соціальної адаптації й подальший розвиток пацієнтів.

В умовах традиційного навчання підготовка вчителів-логопедів здійснюється у звичному форматі. Однак нині не кожен вищий навчальний заклад може готувати майбутніх фахівців у звичайному форматі, частіше заняття проходять у змішаному чи дистанційному вигляді. Повномасштабне вторгнення спровокувало ситуацію, за якої все більше ВНЗ почали переходити на дистанційне навчання.

Процес дистанційного навчання ґрунтується на науково підтверджених і практично перевірених дидактичних принципах, враховуючи особливості та завдання вищої освіти. Технології дистанційного навчання забезпечують індивідуалізовану передачу та засвоєння знань, навичок і умінь пізнавальної діяльності майбутніх фахівців. Окрім того, вони дозволяють реалізувати освітній процес через мережу Інтернет та урізноманітнити форми комунікації між учасниками навчального процесу, підвищити активність викладачів та забезпечити контроль за якістю навчання.

Сучасний навчально-виховний процес у підготовці педагогічних кадрів орієнтований на динамічні зміни, які сприяють розвитку професійного мислення, емоційного інтелекту та творчих здібностей майбутніх вчителів. Оновлення змісту освіти у сучасній вищій педагогічній школі відбувається на основі глобальних освітніх тенденцій. Найважливішими з них є підвищення значущості професійної підготовки для особистості, орієнтація на суб'єктність здобувача освіти та активне освоєння методів пізнавальної діяльності [5, с. 84].

Як зазначають Л. Кашуба та О. Лабенко організація самостійної роботи студентів, є однією з найважливіших складових навчального процесу й умовою розвитку педагогічної компетентності студентів, особливо в умовах дистанційного навчання. Працюючи самостійно, студенти не тільки має можливість міцно і глибоко засвоїти предметний навчальний матеріал, але й розвивати навички дослідницької та професійної діяльності, вміння працювати з навчальною та науковою літературою, здатність приймати відповідальні і конструктивні рішення в різних ситуаціях [4, с. 229].

Впровадження компетентнісного підходу, як ключового елементу підготовки фахівців у вищих навчальних закладах, потребує застосування інноваційних методик, зокрема й щодо підготовки майбутніх логопедів. Автори у власному дослідженні детально розкривають особливості підготовки майбутніх логопедів методом перевернутого навчання. Ця технологія побудована на основі перегляду відео-лекцій. Студент самостійно опрацьовує лекційний матеріал, а під час занять в аудиторії сам ставить запитання викладачеві. Загалом, технологія перевернутого навчання спрямовує зусилля викладача на те, щоб студент самостійно опрацьовував навчальний матеріал за допомогою віртуальних освітніх ресурсів. Визначена технологія перевернутого класу є зручною у застосуванні. Проте, хоча концепція на перший погляд здається простою, вона потребує ретельної підготовки викладачів, оскільки запис лекцій потребує значних зусиль і часу, а додаткові матеріали повинні бути інтегровані для повноцінної реалізації моделі навчання. Важливо також, щоб студенти були мотивовані сприймати подану інформацію. Вони отримують завдання переглянути певні відеоматеріали з інтернет-ресурсів, а викладач організовує активне обговорення отриманої інформації під час занять.

Кашуба Л. та Лабенко до головних переваг перевернутого навчання у підготовці майбутніх логопедів відносять (таблиця 1.1.):

Таблиця 1.1.

ПЕРЕВАГИ ПЕРЕВЕРНУТОГО НАВЧАННЯ				
Забезпечення персоніфікації освіти для кожного студента	Можливість вивчення навчального матеріалу у зручний для себе час	Можливість переглядати навчальний матеріал необмежену кількість разів.	Інтерактивність навчального процесу.	Можливість архівування матеріалу з подальшим доступом до нього за необхідності.

Джерело: [6, с. 391-392].

Отже, технологія перевернутого класу сприяє більш ефективному та гнучкому навчальному процесу, підвищуючи залученість студентів та якість засвоєння знань. Наразі в дистанційному форматі цим способом набуття знань користується чимало викладачів для підготовки компетентних і цілеспрямованих студентів – майбутніх фахівців [6, с. 391-392].

Беззаперечно, в дистанційному навчанні інноваційні технології, які використовуються для підготовки майбутніх логопедів є радше необхідністю, аніж додатковим ресурсом. За словами С. В. Чупахіної та В. В. Стинської, доцільність використання цифрових технологій у професійно-педагогічній підготовці вчителів-логопедів обґрунтовується тим, що діяльність у сфері освіти вимагає від них здатності генерувати та впроваджувати інноваційні ідеї, моделювати освітній процес, а також постійно займатися саморозвитком. Використання цифрових освітніх ресурсів є важливим компонентом якісної підготовки майбутніх педагогів, які можуть виконувати професійні обов'язки згідно з принципами компетентнісного та інноваційного підходів. Формування вмінь застосовувати інноваційні технології для вирішення професійних завдань є важливим напрямком державної політики, підкріпленої низкою нормативно-правових актів [7, с. 922].

В умовах дистанційного навчання практичні заняття з підготовки студентів-логопедів у закладах вищої освіти значно змінилися. Замість традиційних аудиторних занять студенти виконують завдання у віртуальних класах за допомогою платформ для відеоконференцій, таких як Zoom, Google Meet або Microsoft Teams. Викладачі забезпечують інтерактивну взаємодію з використанням мультимедійних матеріалів, відео та аудіо записів, які моделюють реальні логопедичні ситуації. Такий процес дозволяє студентам аналізувати подану інформацію, розвивати клінічне мислення та застосовувати теоретичні знання на практиці.

Інтерактивні платформи для навчання, такі як Moodle або Blackboard, сприяють створенню різноманітних практичних завдань. Цей процес допомагає активному обміну досвідом та розвитку професійних компетенцій. Визначені онлайн платформи дозволяють викладачам створювати інтерактивні курси з різними типами завдань, включаючи тестування, практичні вправи, групові проєкти та індивідуальні завдання.

Викладачі можуть відстежувати досягнення студентів, аналізувати їхні успіхи та працювати над проблемними аспектами, які потребують підсиленої уваги.

Можливість створення та обміну мультимедійними матеріалами, такими як відео, аудіо та презентації, дозволяє студентам вивчати різні аспекти логопедії з використанням візуальних і слухових засобів. Це сприяє кращому засвоєнню матеріалу та розвитку практичних навичок. Наприклад, студенти можуть переглядати відеозаписи логопедичних занять, аналізувати методики роботи з пацієнтами та вчитися застосовувати їх на практиці.

Інтерактивні платформи забезпечують функцію проведення онлайн-опитувань та тестування, дозволяючи студентам перевіряти свої знання на практиці. Це сприяє самоконтролю та самооцінці, допомагаючи студентам визначати свої сильні та слабкі сторони. Онлайн-платформи дають можливість створювати електронні портфоліо, де студент зберігатиме та організовуватиме свою подальшу наукову діяльність.

Інтерактивні платформи підтримують різні форми оцінювання, включаючи автоматизоване оцінювання тестів. Це сприяє формуванню об'єктивної картини навчальних досягнень та розвитку навичок критичного мислення. Студенти вчаться аналізувати свої помилки, робити висновки та працювати над їх виправленням. Окрім того, інтерактивні платформи для онлайн навчання забезпечують доступ до широкого спектра ресурсів, включаючи електронні бібліотеки, бази даних, наукові статті та навчальні матеріали, сприяючи розширенню всебічного розвитку студентів та поглибленню їхніх знань у галузі логопедії. Використання цих та низки інших ресурсів допомагає розкривати їх професійні якості. Дистанційні практичні заняття містять також онлайн-консультації з викладачами. Це особливо необхідно, коли студент працює над науковою роботою і потребує допомоги наукового фахівця.

Важливу роль в дистанційному навчанні щодо підготовки майбутніх логопедів, мають і онлайн-семінари та онлайн-зустрічі, спрямовані на розширення власних знання, ознайомлення з новими методами роботи та обговорення актуальних питань в науково-освітній сфері. Дистанційні практичні заняття з підготовки студентів-логопедів у закладах вищої освіти забезпечують якісну професійну підготовку, використовуючи сучасні технології та адаптуючись до різних умов навчання. Так, досить часто під час підготовки майбутніх логопедів активно використовують майстер-класи в онлайн форматі. Такі заняття дозволяють впроваджувати різноманітні інноваційні технології, які використовують логопеди у своїй практичній діяльності. До прикладу під час проведення заняття на тему: «Корекція фонетико-фонематичних порушень з використанням акустичної гарнітури та міостимуляторів», у рамках майстер-класу було представлено інноваційні логопедичні інструменти та методику їх поєднаного використання, зокрема вібромасажер з функцією міостимуляції (Z-vibe) та акустичну гарнітуру Whisper Phone.

Під час заходу студенти отримали необхідні знання та практичні навички щодо переваг застосування вібраційних міостимуляторів, зокрема пояснення концепції «ніжної вібрації». На основі практичних аспектів студенти дізналися про вплив оральної вібростимуляції, яка здійснюється всередині та навколо ротової порожнини, і її вплив на корекцію дефектної вимови. В рамках онлайн курсу було розкрито роль акустичної гарнітури у розвитку фонематичного сприймання дітей та їх здатності концентрувати увагу на вимові. Викладачі курсу познайомили студентів з навичками читання та письма

у дітей, які використовують акустичну гарнітуру. Окрім того, цікавість викликав той факт, що Whisper Phone (акустичну гарнітуру Whisper Phone) можна мити у посудомийній машині, що значно полегшує її догляд та підвищує гігієнічність використання [2].

Як слушно зауважує Н. Горопаха, підготовка фахівців у вищих навчальних закладах передбачає формування низки соціально-особистісних, інструментальних, загальнонаукових та професійних компетенцій, які в комплексі складають професійну компетентність. У випадку коли йдеться про компетентність логопеда, головна увага зосереджується на таких досягненнях, як:

- інтелектуальна компетентність (наявність наукових знань та досвіду практичної діяльності в галузі);

- інформаційна компетентність (визначається вмінням володіти інформаційними технологіями, а також опрацьовувати різні види інформації);

- дидактична та методична компетентності (визначаються опануванням певними засобами навчання, засвоєнням педагогом нових методичних і педагогічних ідей та підходів до навчально-виховного процесу, зважаючи на сучасні особистісно зорієнтовані, розвивальні, креативні технології, які логопед використовує для організації та проведення навчальних занять з дітьми);

- комунікативна компетентність визначається вмінням вступати в комунікацію (спілкування) і бути зрозумілим для інших [1, с. 54].

Отриманий базис знань під час дистанційного навчання майбутні фахівці можуть використовувати під час професійної діяльності. Загалом, практичний аспект застосування інноваційних підходів у навчанні майбутніх логопедів відіграє ключову роль у підготовці висококваліфікованих фахівців. Використання сучасних технологій допомагає студентам здобути практичні навички, необхідні для їхньої майбутньої професійної діяльності, в умовах дистанційного навчання.

Однією з основних інноваційних технологій є віртуальні симулятори, які дозволяють моделювати різні логопедичні ситуації. В рамках цього практичного завдання студенти опановують методи діагностики та корекції мовленнєвих порушень, взаємодіють з віртуальними пацієнтами та аналізують їхні проблеми. Така особливість допомагає поступово набувати практичних навичок у безпечному та контрольованому середовищі. Віртуальні симулятори дають студентам можливість працювати з різними типами мовленнєвих порушень, від артикуляційних до фонаційних та ритміко-мелодійних. Майбутні фахівці навчаються спостерігати за поведінкою віртуальних пацієнтів, аналізувати їхню реакцію на різні методи втручання та коригувати власні дії на основі отриманих даних. Це сприяє формуванню критичного мислення та адаптації до різноманітних клінічних ситуацій.

Крім того, віртуальні симулятори дозволяють студентам навчитися працювати з сучасним діагностичним обладнанням і програмним забезпеченням, яке використовується у професійній діяльності логопеда, допомагають проводити оцінку мовленнєвих навичок, використовуючи електронні тести та анкетування, а також аналізувати результати за допомогою спеціалізованих програм. Головною характеристикою використання віртуальних симуляторів в логопедії є також можливість проведення інтегрованих занять, які б об'єднували психологію, педагогіку та медицину, сприяючи формуванню комплексних знань та навичок.

Як зазначає О. В. Ільченко, відео-метод включає використання джерел екранного подання інформації, таких як відеокамери, навчальне телебачення та комп'ютери. Цей метод не лише забезпечує передачу знань, але й служить для їх контролю, закріплення, повторення, узагальнення і систематизації. Термін «відео-тренінг» належить до тренінгу, що використовує відеозапис як основний інструмент. У практиці застосовуються два основні способи використання відеозаписів у навчальному процесі: демонстрація готових відеоматеріалів та записування виконання завдань, які потім переглядаються та аналізуються.

Перегляд відеозаписів може замінити традиційні форми навчання, такі як лекції, демонстрації слайдів, виступи запрошених експертів та екскурсії. Серед переваг цього методу – наочність, інформаційна насиченість і ефективність. Відеозворотний зв'язок використовує дії самих учасників як матеріал для перегляду та аналізу, що допомагає їм переходити від безпосереднього досвіду до його осмислення та рефлексії. Це дозволяє учасникам звертатися до власного досвіду, використовувати його для аналізу та корекції в процесі тренінгу. Отже, поряд з традиційними методами навчання, викладачам важливо застосовувати спеціалізовані інтерактивні педагогічні технології, які створюють організаційно-педагогічні умови для ефективної співпраці між педагогами та студентами [3].

Отже, відеоконференції дають можливість студентам брати участь в різних вебінарах та конференціях, де вони можуть демонструвати результати своїх досліджень, обговорювати актуальні проблеми, захищати власні наукові проєкти тощо. Це сприяє формуванню наукового мислення та розвитку дослідницьких навичок. Використання відеоконференцій у навчанні майбутніх логопедів забезпечує високий рівень інтерактивності, доступу до сучасних знань та технологій, а також сприяє формуванню професійних навичок, необхідних для ефективної роботи в умовах сучасної логопедичної практики.

Використання мультимедійних засобів, таких як відео-уроки, анімації та інтерактивні презентації, робить навчання більш цікавішим і легшим для сприйняття. Студенти спостерігають за різними інноваційними методиками та техніками навчання, виконувати інтерактивні вправи для закріплення отриманих знань. Це допомагає формувати стійкі практичні навички та забезпечує високу якість навчання.

Мультимедійні засоби сприяють кращому розумінню значного обсягу інформації завдяки візуалізації та анімації процесів, які важко пояснити лише текстом. Наприклад, анімації можуть ілюструвати фізіологічні процеси, які відбуваються під час мовлення, допомагаючи студентам краще зрозуміти, як коригувати мовленнєві порушення.

Відео-уроки надають можливість переглядати різні техніки роботи з пацієнтами, на основі реальних прикладів та практичних кейсів, для подальшого застосування отриманих знань в професійній діяльності.

Інтерактивні презентації забезпечують можливість активної участі студентів у навчальному процесі, завдяки чому вони перевіряють свої знання через інтерактивні вправи, тестування та ігри, підвищуючи мотивацію до навчання і допомагаючи краще закріплювати набутий матеріал. Завдяки використанню мультимедійних засобів навчання стає більш динамічним і адаптивним до різних стилів навчання студентів. Це дозволяє їм вибирати найбільш зручний для них формат сприйняття інформації та забезпечує індивідуальний підхід. Крім того, мультимедійні матеріали можуть легко

оновлюватися та доповнюватися новими необхідними даними, забезпечуючи актуальність навчального матеріалу. Вчителі-логопеди повинні завжди мати найсвіжішу інформацію про новітні досягнення в галузі логопедії.

Висновок

В результаті опрацьованого матеріалу встановлено, що інтеграція мультимедійних засобів у навчальний процес забезпечує високу якість навчання та підтримує розвиток критичного мислення та аналітичних навичок у студентів. Сукупність знань, набутих традиційним шляхом і низка інноваційних підходів роблять навчання не тільки більш ефективним, але й захоплюючим. Цей процес сприяє досягненню успіху у професійній підготовці майбутніх логопедів.

Окрім того, на основі значного об'єму опрацьованого матеріалу визначено, що важливим аспектом організації практичної підготовки вчителів-логопедів є використання інноваційних інструментів для діагностики та корекції мовленнєвих порушень. Студенти можуть набувати практичних навичок за допомогою відеозв'язку, спеціальних навчальних симуляторів, мобільних додатків, інтерактивних ігор тощо. Це сприяє формуванню інноваційного підходу до професійної діяльності та підвищує ефективність навчання майбутніх фахівців. Загалом, застосування інноваційних технологій у практичній підготовці майбутніх логопедів забезпечує високу якість навчання, розвиток професійних навичок та готовність до ефективної роботи у сучасних умовах.

В подальших дослідженнях планується зосередити увагу на нових інноваційних підходах до організації практичної підготовки вчителів-логопедів в умовах дистанційного навчання, встановлення їх ефективності та доцільності.

Список використаних джерел

1. Горопаха Н. (2019). Інтерактивні методи формування фахових компетентностей майбутніх дефектологів-логопедів. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. №3(87). С. 49-62*. https://pedscience.sspu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/07/7.pdf
2. Гостьові лекції, майстер-класи, «методичне інтерв'ю» (2024) https://logo.kpnu.edu.ua
3. Ільченко О. В. (2015). Активні форми навчання як умова професійного становлення майбутніх дефектологів-логопедів. https://aqce.com.ua/download/publications/191/251.pdf/
4. Кашуба Л., Лабенко О. (2021) Щодо професійної підготовки майбутніх вчителів-логопедів. *Наукові записки. Серія: Філологічні науки. №193 С. 224-230*. https://journals.cusu.in.ua/index.php/philology/article/view/88
5. Павлик О., Білоконна Н., Лисевич О. (2020) Професійна підготовка фахівця початкової освіти у нових реаліях. *Український Педагогічний журнал. № 4. С.83–91.* URL: https://doi.org/10.32405/2411-1317-2020-4-83-91
6. Цегельник Т. М., Силенко Ю. В. (2024). Реалізація технології перевернутого навчання при професійно-педагогічній підготовці майбутнього логопеда. *Міжнародний науковий журнал «Грааль науки», №37, С. 391-393* https://www.researchgate.net/publication/379280603_REALIZACIA_TEHNOLOGII_PEREVER

NUTOGO_NAVCANNA_PRI_PROFESIJNO-PEDAGOGICNIJ_PIDGOTOVCI_MAJBUTNOGO_LOGOPEDA

7. Чупахіна С. В., Стинська В. В. (2021). Цифрові технології в корекційно-розвитковій роботі з дітьми з особливими освітніми потребами: готовність учителів логопедів. *Педагогіка XXI століття: сучасний стан та тенденції розвитку. С. 916-951.* http://catalog.liha-pres.eu/index.php/liha-pres/catalog/download/143/1741/4190-1?inline=1